

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/335

KARAR NO : 1981/566

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan, sıkıyönetim ilânından 3 aydan daha önce işlenmesine karşın, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantısı saptanan suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : İbker Demir

O L A Y : 1- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Kitle Gazetesi'nin 23.8.1976 günlü 123 sayısında yayınlanan yazılarla; milli duyguları yok etmek için yayın yoluyla propaganda yapmak suçunun işlendiği ileri sürülerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/3-6., maddelerine göre cezalandırılması istemiyle, İstanbul C. Savcılığı'na sanık hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 3.10.1979 gününde, 1976/694-1979/360 sayı ile; Anayasa Mahkemesi'nin 20.3.1979 günlü, 4/16 sayılı kararı ve İstanbul ilinde sıkıyönetim ilan edilmesine karşın, davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

2- a) Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Kitle Gazetesi'nin 1.11.1976 günlü, 133 sayılı ve 8.11.1976 günlü 134 sayılı nüshalarında yayınlanan yazılarla, komünizm propagandası yapıldığı, komünizmin övüldüğü, devletin emniyet muhafaza kuvvetlerinin alenen tahkir ve tezyif edildiği ileri sürülerek, eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1., 142/4., 159/1. ve 173/son maddelerine göre cezalandırılması istemiyle, İstanbul C. Savcılığı'na sanık hakkında kamu davası açılmıştır.

b) Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Kitle Gazetesi'nin 1.8.1977 günlü 171 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, yayın yoluyla komünizm propagandası yapıldığı ileri sürülerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1., 173/son. maddelerine göre cezalandırılması istemiyle, İstanbul C. Savcılığı'na kamu davası açılmıştır.

İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi, 1977/539 esasa kayıtlı dosyayı, 1977/477 esasa kayıtlı dosya ile birleştirmiş ve 7.11.1979 gününde, 1977/477-1979/444 sayı ile, İstanbul ilinde sıkıyönetim ilân edilmesine ve sanığa atılı suçların niteliğine göre mahkemelerini görevsizliğine karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, İstanbul 2. ve 6. Ağır Ceza Mahkemelerinden görevsizlik kararıyla gelen dosyaları birleştirmiş ve 23.7.1980 günün 1980/626 sayı ile; sanığa atılı eylemlerin, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemleriyle bağlantısının olmadığı, davaya bakmanın Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevine gir

diği kanısına vararak, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şerif Tolungüç, Orhan Erdem, Y.İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 19.10.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ve Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanağa atılı suçlar; İstanbul ilinde 26.12.1978 günü ilan olunan sıkıyönetimden 3 aydan daha önceki bir tarihte işlenmiştir.

Sanağa atılı suçların amacı; cumhuriyete, vatan ve milletin bütünlüğüne, bölünmezliğine, yönelik olduğundan Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a maddesinde belirlenen 3 aylık süre dışında işlenmesine karşın, Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 1980/983 esas sayılı dosyasında Kitle Gazetesi'nin Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin yayın organı olduğu İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 3.6.1981 günlü, "Türkiye Sosyalist İşçi Partisi hakkında İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nde açılmış dava bulunduğu" Milli Savunma Bakanlığının 9.9.1981 günlü yazıları ile bildirildiğinden, sıkıyönetim askeri mahkemesindeki dava ile aynı genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği konusunda dosyada somut kanıt bulunan bu suça ait davanın da 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b maddesi gereği Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

....//....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'ne yapılan başvurunun reddine 19.10.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

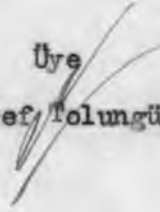
Üye

İsmail Oğuz

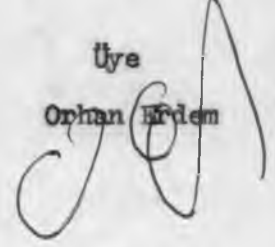
Üye

Şeref Tolungüç

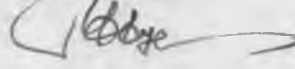
Üye

Orhan Erdem

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Hasan Çalikkale

